

זה הדרן

زو هديره ZO HADEREKH

גיליון 31, 7 באוגוסט 2019

יוצאים לדרך משותפת

התשובה היחידה לגזענות ולהסתה של שלטון הימין היא שותפות ערבית-יהודית

2000 (והשמיע על כך לאחרונה התנצלות צינית ואלקטורלית), וכיהן כשר ביטחון במהלך שלוש מלחמות עקובות מדם ברצועת עזה.

ועידת מפלגת העבודה אישרה את האיחוד עם גשר של אורלי לוי-אבקסיס, שבעבר הייתה פעילה במפלגת הימין הקיצונית והגזענית של אביגדור ליברמן והציבעה בעד "חוק הלאום" ו"חוק הנכבה". עוד ועוד אנשי שמאל מגיעים למסקנה, כי אין להם כבר בית פוליטי בשמאל הציוני, וכי עליהם לחפש בית פוליטי חדש – בית ערבי-יהודי שאינו מתפשר על עקרונותיו ושאינו נוהה אחר אנשי צבא עם דם על הידיים במטרה להפיל את נתניהו ולהחליפו בחיקוי דהוי.

מרצ, שהייתה קול ברור למדי נגד הכיבוש

ולכן שימשה בית לאנשי שמאל לא מעטים, החליפה את השיח נגד הכיבוש בהדהוד מסר אחד ויחיד: "רק לא ביבי". במערכת בחירות זו, ישנה רק רשימה אחת הפורצת את השיח ב שתמציתו "נתניהו כן או לא". שותפות ערבית-יהודית עקבית מול הגזענים ותאבי הסיפוח ומול הפוסחים על שני הסעיפים היא צו השעה. רק הרשימה המשותפת בראשות חבר הכנסת איימן עודה נושאת בגאווה דגל זה.

ידיעות ופרשנות על הבחירות - ראו עמ' 3, 4 ו-5.

נציגי חד"ש, בל"ד, רע"ם ותע"ל הגישו (1.8) את רשימתם המשותפת לוועדת הבחירות המרכזית. סקרי סוף

השבוע חזו כי הרשימה המשותפת תהא הסיעה השלישית בגודלה בכנסת: סקר "ישראל היום" חזה למשותפת 12 מנדטים וסקרי הערוצים 12 ו-13 חזו לרשימה 11 מנדטים. לפי הסטטיסטיקאי פרופ' קמיל פוקס, סוקר חדשות 13, מנדט אחד מתוך ה-11 שחזה לרשימה המשותפת יגיע מקולות של בוחרים יהודים. למרות שמדובר רק בסקר מנדטים שנערך יותר מחודש טרם הבחירות, הוא מבטא הלוך רוח קיים בקרב אנשי השמאל ושוחרי השלום היהודים.

מפלגות הממסד כולן זזו מימנה. ראשי מפלגת

הגנרלים כחול לבן, למשל, האשימו בשבוע שעבר את נתניהו בכך שתכנן "לסגת לקווי 1967". ח"כ אבי ניסנקורן (כחול לבן), יו"ר ההסתדרות לשעבר, אף הדגיש את עמדתו הגזענית כשטען השבוע (5.8) כי "מדינת ישראל היא מדינה שוויונית ליהודים" ופסל כל שותפות עם המשותפת.

מרצ, מצדה, חברה לאהוד ברק (תחת השם "המחנה הדמוקרטי"). כן, זה אותו ברק שגיבש את המדיניות "אין פרטנר". ברק כיהן כראש ממשלה בעת מאורעות אוקטובר

מכתבים למערכת

להגנת ציבור הלהט"ב הערבי

הדקירה בתל אביב בסוף יולי של נער מטמרה בידי אחיו מעלה את הצורך בדיון דחוף במצבם של הומוסקסואלים, לסביות, טרנסקסואלים וביסקסואלים בחברה הערבית בישראל. כמו בכל חברה, גם בחברה הערבית ישנם הומוסקסואלים, לסביות, טרנסקסואלים וביסקסואלים רבים. כמו בחברה החרדית בישראל, הם סובלים בכפריהם ובמשפחותיהם מנידוי, מהתנכלות ומאפליה.

המקלט לבני ולבנות נוער לידו בוצעה הדקירה, בית דרור, הוקם כדי לשמור על יושביו מפני רדיפה. רוב מי שגרים בו נפלטו מהמשפחות שלהם ומן הישובים שבהם התגוררו. יש ביניהם בני ובנות נוער מכול מגזרי האוכלוסייה בישראל, ובהם גם ערבים וחרדים.

הצורך בהקמת של מקלטים אלה נובע מההסתה והאלימות בחברה הישראלית כלפי הקהילה. הסתה זו נכנסת לכל בית, ומכניסה רעיונות מטורפים לראש. כך אירע, כנראה, גם במקרה זה. המשפחה ניסתה לשכנע את הנער 'לחזור למוטב', ואחיו ניסה לדבר איתו כדי שיחזור הביתה. משנענה בשלילה והבין שאין סיכוי להשיב את הנער לחיים המקובלים במשפחתו ובכפר שממנו בא, דקר אותו בצורה אנושה.

אסור להטיל את האחריות הפלילית למעשה הזה על כל החברה בישראל. אבל חשוב מאד להבין כי מעשה כזה אינו מתרחש בחלל ריק. הוא תוצאה של הסתה מתמשכת מצד אנשי דת (בני כל הדתות) ושל הפיכת הזהות המינית השונה משהו המבייש את משפחות.

אנו מצפים כעת מראשי הרשימה המשותפת לצאת בפומבי להגנתם של הומוסקסואלים, לסביות, ביסקסואלים וטרנסיות בחברה הערבית. אנו מבקשים מהם כי תבהירו לציבור שאתם עומדים בראשו, כי זהות מינית שונה היא עניינו הפרטי של אדם. הוא אינו בוחר בה. אדם צריך רק למצוא את הדרך להיות מאושר, למצוא אהבה, לאהוב ולהיות נאהב, למצוא פרנסה, להקים משפחה ולחיות מתוך חירות ואושר.

אכן, לקבל נער או נערה שונים מבחינה מינית – זה לא קל. הגילוי הראשוני הוא תמיד קשה למשפחה. אבל אם אתם אוהבים את ילדיכם ורוצים רק בטובתם ובאושרם, קבלו אותם כפי שהם. אל תגדו אותם ואל תתנכלו להם. תנו להם את החופש למצוא את אושרם.

לאחרונה קמה הרשימה משותפת, שתייצג את מרב האזרחים הערבים. זו יוזמה טובה ומבורכת. אבל אם ראשי הרשימה לא ירימו כולם את קולם נגד ההסתה והאלימות כלפי הומואים, לסביות, ביסקסואלים וטרנסקסואלים בישראל בכלל (ובחברה הערבית בפרט) – הם למעשה יתנו יד להפקרתם ולהתרת דמם של רבים מבני ומבנות החברה הערבית.

אילן שיינפלד, קיבוץ תובל

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

סקרי האפרטהייד

"באתר ערוץ 7 שוב פרסמו ממצאי סקר שנערך בקרב מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית בלבד, ואף הציגו את ממצאיו באופן מטעה ככאלה המייצגים את עמדת 'הישראלים'. תחת הכותרת '78% מהישראלים לא רואים סוף לסכסוך', דיווחה (24.7) אורלי הריי על ממצאי סקר חדש שבמרכזו הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

לפי הידיעה, את הסקר ערך מכון הגל החדש בהזמנת 'פרויקט הניצחון הישראלי' בקרב '703 נשאלים ישראליים המהווים ייצוג סטטיסטי של האוכלוסייה היהודית במדינת ישראל'. סקרי אפרטהייד, כלומר סקרים שמפלים קבוצת אוכלוסייה ללא הצדקה עניינית, אסורים לפי תקנון האתיקה של מועצת העיתונות. שתי ערכאות בבית הדין לאתיקה של המועצה קבעו כי מדובר בנוהג פסול".

(אורן פרטיקו, "העין השביעית", 24.7)

האפרטהייד באמצעים אחרים

"באתר 'וואלה', במהדורה המרכזית של חדשות 13 וב'ישראל היום' פרסמו סקרי מנדטים תוך שיבוש שמה של הרשימה שהגיעה לאחד המקומות הגבוהים בסקר, הרשימה המשותפת. הרשימה המשותפת, שמאחדת את חד"ש, תע"ל, רע"מ ובל"ד, נוסדה לקראת בחירות 2015 ובתחילת הדרך נתקלה פעם אחרי פעם בשיבוש שמה תוך הוספת התיבה 'הערבית'. בעוד שבאתר 'וואלה' ובחדשות 13 מתייחסים בדרך כלל לרשימה בשמה הרשמי התקני, עבור 'ישראל היום' מדובר בשיבוש שגורתי. העיתון מתייחס דרך קבע לרשימה המשותפת כ'רשימה הערבית המשותפת' – ולא רק בסקרים, אלא גם בדיווחים חדשותיים. לא מדובר בעניין טכני בלבד. חד"ש, המובילה את הרשימה, מגדירה את עצמה כמוצאה ומתוך אידיאולוגיה כמפלגה ערבית ויהודית גם יחד. התוספת של 'הערבית' לשם הרשימה מוחקת את הרעיון של שותפות יהודית-ערבית ומגדירה מחדש את מהותה, בניגוד לרצונה".

(אורן פרטיקו, "העין השביעית", 28.7)

כותל הדמעות

"א', בן 49 מבאר שבע, מחוסר דיור שסבל משלל בעיות רפואיות ונפשיות, הועמד לדין על קיבוץ נדבות בבאר שבע. ש', כבת 60, אישה עם מוגבלויות רבות ששהתה בהוסטל, הועמדה גם היא לדין על קיבוץ נדבות, ושהתה חמישה ימים במעצר. ד', אם יחידינית שאחד מילדיה בעל מוגבלות, הועמדה לדין לאחר שנטלה כרטיס אשראי מתיבת דואר ורכשה באמצעותו מוצרי מזון בסיסיים לה ולילדיה. מ', זכאי לדיור ציבורי שהוצעה לו דירה שאינה מתאימה לצרכיו הרפואיים, הועמד לדין לאחר שפלש לדירת עמידר שעמדה ריקה. בבית משפט העליון בירושלים התקיים דיון במשפטו של קבצן, אשר נדרש לשלם קנס גבוה או לחלופין להיאסר, בגלל האיסור הפלילי על פשיטת יד ברחבת הכותל".

(מתוך דף הפייסבוק של האגודה לזכויות האזרח, 26.7)

שביתות ומחאות בביה"ח, במעבדות וגם של המורים והעו"סים לשביתה כללית במגזר הציבורי 1.9

שנערך בעקבות השביתה בבתי החולים, אמרה יו"ר הסתדרות האחיות אילנה כהן: "למעשה נאבקנו למען אזרחי מדינת ישראל. אזרח שמגיע לקבל טיפול, אם בבית החולים ואם בקהילה, מגיע לו טיפול. אני שמחה שסוף סוף השופטת רואה את הצדק של האחיות". על כך אפשר להוסיף כי מדובר בשמחת עניות: אמנם השופטת אריאלה גילצר כץ אישרה את המשך העיצומים ללא הורדה בשכר, אך מתמידה בסירובה לאשר את המשך השביתה.

שביתת עובדי המעבדות שהחלה ב-1 באוגוסט בבוקר הסתיימה בשעות אחר הצהריים לאחר שהושגו הבנות לפיהן כבר בימים הקרובים ייכנסו (שוב!) הצדדים למשא ומתן בהשתתפות נציגי ההסתדרות, העובדים ומשרדי האוצר והבריאות. זאת במטרה לפתור את הסוגיות שבמחלוקת.

כ-3,000 עובדי המעבדות הרפואיות והמעבדות לבריאות הציבור ברחבי הארץ השתתפו בשביתה ועבדו במתכונת שבת. בשעה 10:00 הם קיימו אסיפת הסברה והפגנה גדולה סמוך לבניין אגף המעבדות בבית החולים שיבא תל השומר. ההסתדרות פרסמה הודעה והתפארה בכך ש"בתיווכו של יו"ר ההסתדרות הופסקה השביתה של עובדי המעבדות". בתיווכו? האם יו"ר ההסתדרות אינו אמור לתמוך בשביתה, במקום לשמש "מגשר" לעת מצוא? כך מתגלה חולשתו של היו"ר ארנון בר-דוד, המכיר היטב את המגזר הציבורי כי הוא צמח מתוך שורות ארגון עובדי עיריית ת"א-יפו.

לכל המאבקים בחודש האחרון (ונוספים הנמשכים זה חודשים ארוכים בעצמות נמוכה) מכנה משותף רחב למדי: משרתי ציבור הנקלעים למצבים בלתי אפשריים – אלימות במקום העבודה, עומס יתר, קיצוצי שכר, העברת תפקידים למיקור חוץ והפרטות. במילים אחרות, הם מתמודדים עם פירוטיה הבאושים של המדיניות הקפיטליסטית הניאו-ליברלית של ממשלת הימין בראשות בנימין נתניהו.

במקום "להתריע", "לפשר" ו"לתווך", על ההסתדרות לנקוט ביוזמה מעמדית תקיפה נגד מדיניות ממשלת הימין ודווקא בעת הזו, ערב הבחירות. הסתדרות וארגון המורים כבר הודיעו כי לא יפתחו את שנה"ל. ב-1 בספטמבר ניתן אפוא להציג חזית אחידה של עובדי המגזר הציבורי נגד נתניהו וממשלתו. מחאה רחבה כשבועיים טרם הבחירות עשויה להוכיח לבוחר כי שלטון נתניהו ומדיניותו החותרת לפגוע אנושות ברווחת האזרחים ובעובדים – חייבים להסתיים.

יהיו מי שיכנו זאת "שביתה פוליטית". אכן, זו שביתה פוליטית במטרה להגן על אזרחי המדינה. אין להתבייש בכך שהעובדים פועלים למען זכויותיהם ונגד מדיניות בעלי ההון וממשלתם.

שביתות, עיצומים וצעדים ארגוניים הוכרזו בחודש האחרון, בייחוד בשירות הציבורי. הדגש מושם בצמד המילים "משרתי ציבור", שנבצר מהם לשרת אותו. בין קבוצות

העובדים הגדולות שהחליטו להפוך את הזעקה למחאה: האחיות והאחים, העובדות והעובדים הסוציאליים, עובדות ועובדי המעבדות, מורות ומורים בבתי הספר, עובדים ומדריכים בפנימיות.

זאת, בצד המאבקים הנמשכים מזה חודשים שמובילים הכבאים, עובדי קרנות הפנסיה הוותיקות והפנסיונרים. האחרונים השיגו הפסקת אש בכוונת ממשלת הימין לקצץ בקצבאותיהם, אך המערכה טרם הוכרעה. הכבאים והפנסיונרים נאבקים זה יותר משנה עקב הרעת תנאיהם.

הנאבקים הם מקשת רחבה למדי של מקצועות, ומרביתם הם בעלי השכלה אקדמית (אחיות, עו"סים, מורים, עובדי המעבדות). אף שמדובר ביותר מ-200 אלף עובדים, קיים ביניהם

מכנה משותף: כולם משרתי ציבור, את כולם מעסיקה המדינה (שירות או באמצעות חברות קבלן) ורובם ככולם חברים באגודים מקצועיים של ההסתדרות.

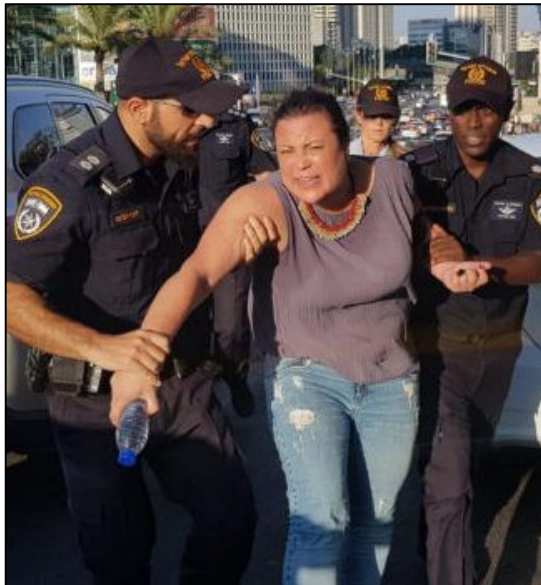
דפוסי המחאה אינם אחידים. מאות עובדים סוציאליים הפגינו (31.7) מול קריית הממשלה בתל אביב בשל מקרי האלימות כלפיהם וחוסר התקצוב של שר האוצר משה כחלון עבור תכנית ייעודית. יו"ר אגוד העובדים הסוציאליים, ענבל חרמוני, עוככה לחקירת משטרה (ר' צילום: אגוד העו"ס), לאחר שמפגנים חסמו את רחוב קפלן. יצוין שאין זו הפעם הראשונה שחרמוני נעצרת בעת הפגנה, אך למרבה הצער טרם שמענו את התייחסותם של יושבי ראש ההסתדרות (הקודם ויורשו) להפרה בוטה זו של זכויות עובדים.

ההפגנה בתל אביב נערכה לאחר שמונה חודשים של משא ומתן עקר מול משרד האוצר. עקב כישלוננו, הודיעו העו"סים כי בכוונתם להחרף את המאבק. בתחילת השבוע העלה אגוד העובדים הסוציאליים קמפיין שלטי חוצות בנתיבי איילון שנשא את הסיסמה: "כחלון, האלימות הורגת את כולנו".

עוד באמצע דצמבר 2018, לאחר שבועות ארוכים של מחאה שלווה בהפגנות ענק, בחסימות כבישים, בעיצומים ובהשבתות, סוכם כי משרד האוצר ואגוד העובדים הסוציאליים ינהלו דיונים על מנגנון כולל להגנה על העובדים, שיימשכו עד לסוף חודש מרס האחרון.

אלא שהאוצר גורר רגליים. חרמוני אמרה בהפגנה: "הגענו למצב שאנחנו עובדות בתנאים בלתי-אפשריים. אנחנו רוצות לצאת בבוקר מהבית, להגיע לעבודה, לעשות אותה בצורה הטובה והמקצועית ביותר, ובסוף היום לחזור הביתה בשלום. המאבק שלנו הוא על דמותה של מדינת ישראל כמדינת רווחה. המאבק שלנו הוא על איזו רמה של שירותים חברתיים יקבלו אזרחי מדינת ישראל".

למחרת (1.8), בתום דיון בבית הדין לעבודה בתל אביב

אסיפות בשפרעם וביפו הוקם מטה אקדמאים תומכי המשותפת

הרשימה המשותפת הקימה מטה אקדמאים בקרב תומכיה. בשיבה שנערכה במטה הרשימה בתל-אביב התאספו השבוע (4.8) מרצות ומרצים, יהודים וערבים, מאוניברסיטאות ומכללות ברחבי הארץ והחליטו להקים מטה שיפעל לחיזוק התמיכה ברשימה ולהגדלת מספר מצביעיה. בשיבה הוחלט, בין היתר, על שורה של אירועים, חוגי בית ודיונים פומביים בהשתתפות אנשי אקדמיה ומועמדי הרשימה.

כמו כן, בשבת האחרונה (3.8) נערכה אסיפת פעילי חד"ש ומק"י מכלל הסניפים לקראת הבחירות. בין היתר הוחלט להקים מטות מקומיים של הרשימה המשותפת בכל היישובים בהם פועלת החזית. חד"כ יוסף ג'בארין (חד"ש), הרשימה המשותפת) שהשתתף באסיפת שנערכה בשפרעם הדגיש בפני מאות המשתתפים: "את הצורך מידי בהתגייסות כל הסניפים שלנו למערכת הבחירות ותחילת העבודה בהילוך גבוה מהרגע הזה למען הישג כביר לרשימה המשותפת".

יצוין כי השבוע (6.8) חד"כ ג'בארין השתתף באסיפת סניף יפו של חד"ש. באסיפה נטלו חלק מועמדי הרשימה המשותפת, סמי אבו שחאדה, תושב העיר ופעיל בל"ד, כמו גם חבר מועצת העיר ת"א-יפו מטעם רשימת "אנחנו העיר", עו"ד אמיר בדראן, מראשי חד"ש ביפו.

קמפיין המצלמות של הליכוד שוב על הפרק

ביום שני הקרוב תדון ועדת הבחירות המרכזית בתביעה של חד"ש וגורמים ציבוריים אחרים נגד מפלגת הליכוד, שהודיעה כי תרחיב את פעילות הצבת המצלמות בקלפיות ביישובים הערביים ביום הבחירות – כך דיווח בשבוע שעבר כתב חדשות 13 עקיבא נוביק. לפי הדיווח, הקציבה המפלגה לפרויקט זה למעלה משני מיליון שקלים. הרחבת התקציב

תאפשר העסקה של יותר "משקיפים", שישוּבּוּ ב-400 קלפיות ויפעלו בזוגות (באופן שיקשה למנוע מהם לצלם). בליכוד פנו למשטרה בבקשה לאבטח את המשקיפים. כמו כן, הליכוד אף פנה לשופט חנן מלצר, יו"ר ועדת הבחירות, בדרישה למכתב שיפרט את מגבלותיהם החוקיות של הפעילים בקלפיות.

חד"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת) שלחה בתגובה מכתב למלצר בו כתבה: "אני רוצה להתריע כי מתן הנחיות לליכוד [לצילום בקלפיות] היא הענקת יתרון לא הוגן למפלגה המתחרה בבחירות. על טוהר הבחירות אמורה לשמור ועדת הבחירות המרכזית בלבד, ולא מפלגה שהיא צד בדבר – בטח כאשר מדובר במפלגת השלטון".

עוד נכתב: "אין שום הצדקה לכך שהליכוד יציב מצלמות בקלפיות, בין אם ביישובים ערביים ובין ביישובים אחרים. אני מבקשת כי כבודו לא ישתף פעולה עם התכניות של הליכוד לפגוע במימוש הזכות הדמוקרטית להצביע".

מלצר השיב כי הוא "יקיים הליך ברור, יבחן את נושא באופן מעמיק ויערוך דיון מקיף בעניין". חברת הכנסת הודיעה כי בכוונתה לפנות אליו שנית ולדרוש כי ישמע את עמדת הרשימה המשותפת וארגון עדאלה כחלק מהדיון.

חד"ש בחיפה: מחויבים להמשך פעילות אל-מידאן

לאחר שבג"ץ אישר (22.7) את החלטת משרד התרבות והשרה מירי רגב לשלול את תקצוב התיאטרון הערבי בחיפה, ספג תיאטרון אל-מידאן מכה נוספת. עיריית חיפה הודיעה בשבוע שעבר (30.7) על החלטתה לשלול את התקציב המוקצה לתיאטרון. סגן ראש העיר, דוד עציוני, שעומד בראש ועדת הכספים, כתב בעמוד הפייסבוק שלו: "נגמרה החגיגה". יו"ר סיעת חד"ש במועצת העיר חיפה, רג'א זעאתרה, מסר בתגובה: "לא נוותר על תיאטרון ערבי בחיפה. קיומו של תיאטרון ערבי בעיר חיפה איננו רק זכות של עשרות אלפי תושבים ערבים משלמי מיסים, אלא גם חלק מזהותה התרבותית והייחודית של העיר כולה".

זעאתרה הדגיש שסיעת חד"ש תפעל כדי שעיריית חיפה תמשיך לתמוך ביצירה תרבותית ערבית בכלל ובתיאטרון ערבי בפרט, כפי שקיים זה עשרות שנים בעיר חיפה. "כדי לקיים סל תרבות שוויוני לכל תושבי חיפה, סיעת חד"ש פועלת בנושא בתיאום מלא עם ראש העיר ד"ר עינת קליש רותם ועם מחזיק תיק התרבות הרב דב חיון", הוסיף זעאתרה.

חד"כ נסיף: ארדן ושלן ושקן

אישה כבת 50 נורתה בשבוע שעבר (29.7) בלוד, וכתוצאה מכך נפצעה באורח בינוני. בעקבות מקרה הירי בעיר, עשרות מתושבי העיר הפגינו למחרת מול משטרת לוד. בהפגנה נטל חלק גם מוחמד אבו דריקי חבר מועצת העיר מטעם רשימת הציבור הערבי, בה חברה חד"ש.

בהמשך אותו שבוע נורו למוות (1.8) בני זוג במועצה המקומית לקיה שבדרום לעיני ילדם, זאת שעות ספורות לפני שכן 35 חוסל ביריות אקדח בהרצליה.

חד"כ עופר כסיף (חד"ש, הרשימה המשותפת) מסר: "עוד יום, עוד ועוד מקרי ירי. כך זה כשהביטחון האישי של האזרחים, והאזרחים הערבים בפרט, הופקר לחלוטין. גלעד ארדן הוא שר רשלן ושקרן, העוסק בהסתה במקום באכיפה. הימין פוצע את כולנו".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

חבירות אינן מפלגות

מאת אבישי ארליך

גם שקד ובנט אינם רוצים להכתים את עתידם הפוליטי בשותפות עם הכהניסטים ברוך מרזל ואיתמר בן גביר. בתוך המרחב הפוליטי המתנחלי מתרוצצות עתה עוצמה יהודית, זהות, הימין החדש, הבית היהודי של ממשיכי המפד"ל ("הרברפי"), האיחוד הלאומי-תקומה בהנהגת בצלאל סמוטריץ' וגם מפלגת נעם החרד"לית שמנהיגה הרוחני הרב צבי טאו הוא ממשיך הרב צבי יהודה קוק.

הימין הרדיקלי מתגלה שוב כמפוצל לרסיסים שאינם מסוגלים לעבוד יחד, ועל אחת כמה וכמה אינם כשירים להנהיג מדינה. אין בינם הסכמה לגבי היחס למדינה, למודרנה, לצבא, לחילונים, לשאלות מגדר ולהט"ב, ליהודי בעולם, ואף לגבי היהדות בזמננו. משותף לכולם – יחס שלילי לדמוקרטיה ולזכויות אדם, גזענות כלפי ערבים, שנאה לשמאל ותביעה לסיפוח תוך מניעת אזרחות מהפלסטינים.

גם כחול לבן היא צביר מפלגות ומנהיגים המחפשים תפקידים. אחרי הבחירות יצוצו הפילוגים. אשר לחיבורים ב"שמאל" הציוני: דובר רבות על איחוד בין העבודה למרצ, על חיבור מרצ-חד"ש, ואפילו על חיבור של מרצ עם הרשימה המשותפת. אך ההר הוליד עכבר: שארית העבודה בראשות עמיר פרץ התחברה עם רסיס גשר בראשות אורלי לוי-אבקסיס תוך עריקה של סתיו שפיר. עברה של אורלי לוי-אבקסיס הוא בליכוד ובישראל ביתנו. היא איננה בשמאל הפוליטי.

עמיר פרץ בנה את החיבור מתוך פזילה לבוחרי "ימין חברתי". פוליטיקת הזהויות של אשכנזים מול מזרחים, בין מרצ לעבודה, תחרף. ספק רב אם העבודה תגדיל משמעותית את כוחה. פרץ אינו מתחייב שלאחר הבחירות לא יישב בממשלה בראשות נתניהו.

מרצ בראשות ניצן הורביץ התחברה עם "ישראל דמוקרטית" בראשות אהוד ברק. את הביקורת החריפה ביותר נגד החבירה עם ברק השמיע השר לשעבר יאיר צבן, זקן מרצ (88), שאמר: "הפסילה שלי את ברק היא עקרונית. זה לא עניין כדאיות. זו לא החלטה פשוטה ולא עניין אישי".

צבן הזכיר את פרשיות העמותות של ברק, היותו בעל הון ורחוק ממאבקים חברתיים, את הקרבה למיליונר המושחת והעברין ג'פרי אפשטיין, וכמובן את אירועי אוקטובר 2000 וכעס הציבור הערבי על ברק והעובדה שדווקא הוא, כמי שכהן כראש ממשלה מטעם מפלגת העבודה, קיבע את האמרה לפיה "אין פרטנר". על הפחד מאבדן קולות למרצ אמר צבן: "מצב מורכב אינו מצדיק חיבור שמהותו שלילת החזון הפוליטי והיומרה המוסרית של מרצ". אני מעריך, שאם ברק בכלל ייכנס לכנסת, מרצ תתעורר אחרי הבחירות ותגלה שהוא זחל לממשלת נתניהו.

32 מפלגות נרשמו לבחירות לכנסת ה-22. בחירות יחסיות הן אמנם שיטת הבחירות הדמוקרטית ביותר מבחינת הייצוגיות, אך בתנאי שאחוז החסימה נמוך ואינו מונע השתתפות מקבוצות גדולות. לבחירות לכנסת ה-21 נרשמו 47 מפלגות, אך את אחוז החסימה צלחו רק 11. באפריל השנה צברו מפלגות שלא נכנסו לכנסת כ-366 אלף קולות, והמפתח למנדט עמד על 33 אלף בוחרים.

עם קום המדינה עמד אחוז החסימה על פחות מאחוז. מאז הועלה בהדרגה עד שב-2014 העלה אותו הימין ל-3.25%. למגמה זו השפעה שלילית על הדמוקרטיה. היא מרוקנת את הבחירות מתוכנן הפוליטי: התארגנויות המונחות בעקרונות ובמצע הופכות לתהליך פורמלי, המושפע מתחשיב מצב

שהלגיטימציה שלו טכנית בלבד. אחוז חסימה גבוה הוא אילון טכני המכריח מפלגות שונות ליצור בלוק טכני כדי לשרוד. הבלוק שנוצר אינו מושתת על נאמנות רעיונית, אלא על הרצון לייצוג בכנסת ובממשלה. במצב עניינים זה המאבק על מיקום ברשימה הופך עיקר, ושיתוף הפעולה בין המפלגות ברשימה הוא מינימלי.

הבלוקים הטכניים (בעיקר בקרב הציבור היהודי) הופכים מאגרי "שתיית קולות" למפלגות הגדולות ומסגרות שאפשר לפרק אותן מיד אחרי

הבחירות באמצעות פיתוי מנהיגים תמורת כיסאות. יש כאן שיבוש מסוכן של תפקיד המפלגות בדמוקרטיה. אין דמוקרטיה בלי מפלגות מתפקדות.

בשבועות שקדמו להגשת הרשימות הנוכחית, עסקה המערכת הפוליטית בסבבי מו"מ קדחתניים לקראת חבירה ואיחוד. מצד המפלגות הקטנות, התכלית הייתה הבטחת המשך קיומן (ומימון) הציבורי; מצד המפלגות הגדולות, תכלית החבירה היא מניעת ירידה לטמיון של קולות לגושיהן. עיקר תופעת החבירה בימין היא של מנהיגים "מסוכסכי נתניהו" שרצים לבחירות בנפרד מהליכוד או שבים לליכוד לאחר גלות. כולנו של כחולין שנסקה ל-10 מנדטים בכנסת ה-20 – צללה לארבעה בכנסת האחרונה וחזרה לליכוד. לעומתה זהות האנרכי-משיחית של פייגלין שנדחתה מהליכוד – לא הצליחה להשתלב בימין המאוחד ותרוץ שוב לבדה.

הימין החדש של שקד ובנט, מסוכסכים נוספים שהיגרו לבית היהודי – ניסתה לרוץ בנפרד לכנסת ה-21, לא עברה את אחוז החסימה וחזרה בחילופי תפקידים לימין המאוחד, תוך שבועת אמונים לנתניהו וגם פזילה לליכוד שאחריה.

רשימת עוצמה יהודית הכהניסטית מנסה להיכנס לכנסת מאז 2004 – כל פעם בקומבינה אחרת, ופעמים רבות נכשלה במשימה. נתניהו, מצדו, רוצה את קולות מצביעה אך אינו מוכן "לזהם" את הליכוד באמצעות שיריון מקום לנציגה.

הציע לפוארטו ריקו שום מוצא, למעט כישלון עטוף ברטוריקה פופוליסטית. המושל לא עמד בהבטחתו לשפר את החינוך הציבורי (שר החינוך לשעבר סגר כמעט 400 בתי ספר עקב קיצוצים). גם תקציבי האוניברסיטאות בפוארטו ריקו קוצצו, הקרנות פנסיוניות נפגעו עקב מדיניות ניא-ליברלית, ושירותים ציבוריים רבים הופרטו (נעשו מאמצים גם להפרטת רשות החשמל).

וכן, אי אפשר להבין את השחיתות בפוארטו ריקו בלי לבחון את מערכת היחסים הקולוניאלית רבת השנים שלה עם וושינגטון. השחיתות פושה מאז ימי השלטון הצבאי. המושלים הראשונים היו נבחרים ציבור שמינו נשיא ארה"ב, לרוב בתמורה לטובות הנאה פוליטיות או לתרומות שמנות לקמפיין הבחירות. לחלקם לא היה ידע בספרדית. בימיו הראשונים של השלטון האמריקאי בפוארטו ריקו נהרסה תעשיית הקפה באי. זו הוחלפה במטעי סוכר בעקבות הוראה מווינגטון. המושל הראשון, צ'רלס אלן (1901-1900), לא טרח לסיים את כהונתו בטרם מונה לתפקיד בכיר בחברת הזיקוק האמריקאית שהשתלטה על הסוכר באי. המושל מונטגומרי ריילי (1921-1923) מונה משום שהיה תורם משמעותי לקמפיין של הנשיא האמריקאי וורן הרדינג, ומאוחר יותר אף הואשם במעילה בכספי ציבור.

תרבות השחיתות נמשכה גם לאחר שתושבי האי הורשו לבחור מושל באופן דמוקרטי (1948). התלות הכלכלית של האי בהון אמריקאי, כמו גם במגזר ציבורי גדול, יוצרת הזדמנויות לפוארטו-ריקנים מסוימים להרבות את הונם באמצעות שימוש בעמדות ממשלתיות להשגת טובות הנאה. אך המרוויחים האמתיים משחיתות מערכתית זו הם בעלי הון אמריקאים. בשנים הראשונות היה אלה תעשיינים בעלי אינטרסים, בייחוד בענף הסוכר. בהמשך הגיעו חברות הנפט הגדולות, שעדיין בעלות נוכחות רבת עוצמה באי. כעת מדובר בראש ובראשונה בבעלי אינטרסים פיננסיים, ובפרט משרדי עורכי דין, יועצים פיננסיים ויועצים אחרים. כל אלה הרוויחו מאותן עסקות שדרדרו את פוארטו ריקו למשבר החובות הקשה שלה. כעת הם מרוויחים מניהול המשבר עצמו.

כך למשל, הוציא תאגיד החשמל כמעט 150 מיליון דולר עבור שכר טרחה ליועצים משפטיים ופיננסיים מאז שפשט את הרגל ב-2014. סכומים אלה שילמו תושבי פוארטו ריקו. באותה תקופה פיטר התאגיד הציבורי כ-15% מעובדיו, וההנהלה המשיכה לדחוף לקיצוצים בפנסיות ובתנאים של העובדים. באותה שנה שילמה ההנהלה 57 מיליון דולר לחברת הייעוץ האמריקאית מקינזי. לעורכי הדין וליועצים הפיננסיים אין שום תמריץ לפתור את המשבר (אם כבר, ההיפך הוא הנכון).

בינתיים מונחת שרת המשפטים וונדה ואסקו למחליפה זמנית של המושל. בבחירות הקרובות יתחרו רבים במועדון "הנערים הפוליטיים" באי להיכנס לנעליו של רוסלו מבלי לשים סוף לשחיתות המערכתית. לכן האתגרים העומדים בפני העם רבים: להכריח כל ממשלה חדשה למנות מפקחים עצמאיים, ליישם דמוקרטיזציה של מוסדות המדינה, להפסיק את ההפרטות של גופים ציבוריים ולשנות באופן חד את הקשר הקולוניאלי בייסודו עם ארצות הברית.

המהפכה השלווה המתרחשת בפוארטו ריקו אינה יכולה להסתיים רק בהדחת רוסלו. גם אם התנועה הנוכחית תירגע בטווח הקצר, דומה כי רוח חדשה נושבת בפוארטו ריקו. האי השתנה לאחר קורות יולי 2019.

פורסם במקור באתר ג'קובין

מפגינים בסן חואן בחודש שעבר (צילום: המפלגה הקומוניסטית)

רוח חדשה בפוארטו ריקו

מאת קאתי קונקל

פוארטו ריקו חוותה חודש יוצא דופן שהגיע לשיאו בהפגנות המוניות, שעדיין נמשכות. כל המגזרים בחברה התאחדו על מנת לסלק את המושל ריקרדו רוסלו. יותר מעשירית אוכלוסיית האי צעדה ברחובות הבירה סן חואן ב-17 ביולי, ויותר מ-14% ממנה צעדה גם בערב ה-22 ביולי.

רוסלו (40), שהתפטר, הוא חבר המפלגה הפרוגרסיבית החדשה, אשר מקדמת את הפיכת המושבה האמריקאית למדינה נוספת בארה"ב. בעקבות התפטרותו, מסרה המפלגה הקומוניסטית של פוארטו ריקו, הנאבקה לעצמאות האי, כי מדובר ב"צעד ראשון במאבק נגד השחיתות הקפיטליסטית והקולוניאליסטית ולמען עצמאות וצדק חברתי".

את הקריאות להתפטרותו של רוסלו הובילו איגודים מקצועיים, ארגוני זכויות נשים, ארגוני סטודנטים וקבוצות מאורגנות אחרות של החברה האזרחית. בהמשך הצטרפו חברי כל המפלגות הפוליטיות, מושלים לשעבר, נציגי קונגרס בארה"ב, איגודי שוטרים וכן נציגי המגזר הפרטי.

פוארטו ריקו נקלעה לתוהו ובוהו מאז 13 ביולי, עת נחשפו 889 תכתובות בין המושל רוסלו למעגל הקרוב שלו. התכתובות עמוסות בהערות הומופוביות, בדיחות על גופות שנערמו אחרי הוריקן מריה ובעלבונות שכוונו כלפי עיתונאים, אמנים ופוליטיקאים. השיחות חשפו גם תקשורת בלתי-חוקית בין הממשל ללוביסטים. מוקדם יותר באותו חודש עצר ה-FBI שישא אנשים, לרבות שרי החינוך והבריאות לשעבר, באשמת שחיתות. שר האוצר הפוארטו-ריקני פוטר אף הוא לאחרונה, לאחר שהתייחס למחלקתו כמעין "מאפיה מוסדית", לפי הודעת הממשל.

אך שורשי ההתקוממות אינם נעוצים בתכתובות או בשורת מעצרים. זו נטועה עמוק יותר. גם התגובה העלוכה להוריקן מריה שזרע הרס באי אינה הסבר מספק. המושל רוסלו לא

צילום של אלי סינגלובסקי, אחד האמנים המשתתפים בתערוכה

שתוכננו ונבנו במשך כל שנות קיומה של המדינה עד ימינו. כיום, את מרבית הבנייה החדשה למגורים מבצעים קבלנים וחברות פרטיות.

"הרווח הכספי הפרטי מחליף את הצניעות והקהילתיות של פעם. ערך האינדיווידואליזם, שבוטל בעבר לטובת הכלל, מרים את ראשו בגאון. התשוקה לרמת חיים גבוהה ניצבת בראש. לא בכדי הפרסומות לדירות הנחשקות מספרות שהן נמצאות 'גבוה מעל כולן', 'צמודות לשתי חניות', 'מנותקות מהעיר' ו'מבטיחות שקט'. לא במקרה הדימוי הנחשק הוא החלון הגדול של חדר המגורים הענק, שממנו רואים נופים ירוקים נטולי אנשים", הן סבורות.

תערוכה זו מבקשת לבחון את התכנון השכונתי בהתייחס לזיקה שבין מטרותיו הפיזיות והכלכליות לבין ההיבטים האנושיים והחברתיים הכרוכים בו. דיון זה נקשר לשאלות של מחויבות המדינה כלפי כלל אזרחיה וכלפי קבוצות מוחלשות בפרט.

"מחאת האוהלים בקיץ 2011 יצאה בראש ובראשונה נגד אטימות הממסד וניכורו לסוגיית 'יוקר המחיה וחוסר האפשרות לרכוש דירה. בעקבות המחאה גובשו תוכניות כגון 'לגור בכבוד' וחודשו תוכניות כמו 'מחיר למשתכן', שנועדו לדאוג למלאי דיור ציבורי ולהוזיל את מחיר הדירות. אולם אלה הן בעיקר תוכניות כלכליות המושתתות על השוק הפרטי, ואינן עוסקות בנושאים של התכנון השכונתי וערכיו, העומדים במוקד התערוכה", הדגישו האוצרות.

"כל תכנון שכונתי – בין אם מבוסס על בנייה ממלכתית ישנה ואופקית ובין אם מבוסס על בנייה פרטית חדשה ואנכית – מבטא אידיאולוגיה. לכן עלינו, האזרחים, לבחור מהי האידיאולוגיה המתאימה לנו, היכן נכון לנו לשכון, מהם הערכים הקהילתיים והסביבתיים המשמעותיים לנו ומהן החגיגות שראוי לנו לחגוג". התערוכה תינעל בינואר 2020.

תערוכה במוזיאון העיר חיפה

מסיבת הרס: משיכון למגדל

השיכון ציבורי נתפש כבעל דמות ברורה: בניינים טוריים אחידים בני שלוש-ארבע קומות, שנבנו בשנות החמישים והשישים בישראל, ושנבנו לטובת האוכלוסייה היהודית בלבד – לרוב עבור מפוני מעברות. בסרטים הישראליים משנות השמונים ואילך משמשים השיכונים תפאורה למקומות העלומים במה שכונה "ישראל השנייה".

ל"שיכונים" מוקדשת תערוכה במוזיאון העיר חיפה שבשדרות בן גוריון תחת הכותרת "מסיבת הרס: משיכון למגדל". בתערוכה משתתפים אמנים רונה שחר, אמיר תומשוב, אמנון ליפקין, ענת רוזנסון בן חור, דיוו בראל, אורית סימן טוב, אלי סינגלובסקי, יגאל פליקס, גיא מרגולין, נעמי סליני, עידו בק, מאיה גרצפלד, מרקוס לואיגס ואנה וולנברג. יוצגו גם יצירות נוספות מתוך אוספים פרטיים וציבוריים.

לדברי האוצרות ד"ר הדס שדר ואפרת אבני מזה"ה, "השיכונים הם המקומות הדחויים, הפריפריאליים, המזרחיים, שמתאפיינים בנוף עירוני מונוטוני. הם מייצגים את הפטרונות של הממשלה, שהחליטה על בנייתם ואקלסה אותם בעולים חדשים מעוטי יכולת ומחוסרי דיור, במטרה לממש את המדיניות הציונית של כיבוש המרחב".

התערוכה חושפת כי השיכונים הציבוריים אינם הומוגניים כפי שנהגים לחשוב. הם מכילים טיפוסים שונים של מבנים

עלייה בפשעי תג מחיר

קהילת הלהט"ב הערבית- הפלסטינית הפגינה בחיפה

מאות פעילים למען זכויות להט"ב בחברה הערבית-פלסטינית בישראל הפגינו בשבוע שעבר (1.8) במושב הגרמנית בחיפה נגד הומופוביה. זאת, בעקבות דקירתו של הנער תושב טמרה בתל אביב, לפי החשד בידי אחיו. המשתתפים, ערבים ויהודים מהקהילה הגאה ופעילים חברתיים נוספים, קראו לשילובם בחברה הערבית והנכיחו את הקשיים שלהט"בים בחברה הערבית נאלצים להתמודד איתם. לפי מארגני ההפגנה, זו ההפגנה הראשונה של הקהילה הגאה בחברה הערבית. השתתפו בהכנתה 31 ארגונים שונים, לרבות עדאלה, אל-קאוס, אסוואת ועוד. ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת), שהשתתפה בהפגנה, מסרה: "הדקירה סמוך לבית דרור צריכה להיות קריאת השכמה עבור כולנו להילחם בהומופוביה ובשנאה. לאלומות ולדיכוי החברתי אין מקום בחברה שלנו".

הפגנה נוספת נערכה בדרום תל אביב בשבוע שעבר (28.7) בהשתתפות כאלף מפגינים במלאות עשור לרצח בבר נוער. בהפגנה השתתף ח"כ עופר כסיף (חד"ש, הרשימה המשותפת).

ג'סר א-זרקא בשבוע שעבר (צילום: אל-אטיחאד)

כתובות נאצה מאיימות רוססו בשבוע שעבר (31.7) בסביבת מבנים של ארגוני זכויות אדם בדרום תל אביב – במשרדי אמנסטי, במשרדי ארגון א.ס.ף. לסיוע לפליטים ובכניסה לגן ילדים שמפעילה עמותת אליפלט. בשלושת המוקדים נכתב "רשע בעונו ימות". נוסף לכך, בכניסה לגן של עמותת אליפלט הוצבה קופסה שבתוכה עכבר מת. באותו יום גם נוקבו גלגליהם של 21 כלי רכב בג'סר א-זרקא ורוססו כתובות נאצה על קירות ביישוב.

ארגון זכויות האדם תג מאיר מסר כי בשלוש השנים האחרונות עלה ב-150% הפעולות הנשנות של תג מחיר. רק בשבועות האחרונים נפגעו יישובים ערביים רבים מפעולות אלה: בשטחים הכבושים - עינבוס, ואדי פוכין, דיר איסתיא, כפר מאליכ, סינג'יל, סרטא, עוורתא, ודיר קדיס; ובישראל - ג'יש (גוש חלב) וכפר קאסם.

חברי הכנסת עאידה תומא-סלימאן ועופר כסיף (חד"ש, הרשימה המשותפת) ביקרו במשרדי אמנסטי. ח"כ תומא-סלימאן אמרה כי "התקפת משרדי אמנסטי מתחברת לכתובות ההפחדה בג'סר א-זרקא, כפר קאסם וג'יש. ישנה מתקפה רחבה ומתואמת על הציבור הערבי ועל ארגוני זכויות אדם. הסתה זו מגיעה מממשלת הימין".

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י)
מברכת את משפחות אסילי ודלה
לכבוד נישואי סיואר ומאריא

מק"י - סניף תל אביב

שיחה על אקו-סוציאליזם

בהשתתפות ד"ר אפרים דויד

יום ד', 7 באוגוסט, 20:00, אחד העם 70, ת"א

עונש מאסר שני נגזר על סרבנית המצפון מאיה ברנד-פיגנבאום

סרבנית המצפון מאיה ברנד-פיגנבאום, בת 18 מקריית טבעון, נשלחה ל-20 ימי מחבוס בכלא 6 בשל סירובה לשרת בצבא. זו תקופת כליאתה השנייה של ברנד-פיגנבאום, שקדמו לה שבעה ימי מחבוס.

במקביל, מתעכב שחרורו של סרבן המצפון ופעיל הנוער הקומוניסטי רומן לויין, בן 20 מבת-ים. זאת למרות שוועדה צבאית המליצה לשחרר אותו מטעמי אי-התאמה. לויין ריצה כבר למעלה מ-70 ימי מחבוס בכלא הצבאי. לאחרונה הוא הופיע בפני ועדת מצפון, שדחתה את בקשתו לפטור מטעמי מצפון אך המליצה על פטור מטעמי אי-התאמה. יצוין כי הסרבן הערבי-הדרוזי, כמאל זידאן, שישב בכלא הצבאי יחד עם לויין מאז חודש אפריל, שוחרר בשבוע שעבר.

מועדון קולנוע בגדה השמאלית אוקיי - מייקל ורהובן

1970, גרמניה (כתוביות באנגלית)

מוצ"ש, 10 באוגוסט, 20:00, אחד העם 70, ת"א